

§ 12 miljøgodkendelse

Koustrup 4, 8560 Kolind

○○○○

Januar 2014

§ 12 Miljøgodkendelse af svineproduktion

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006.

	Godkendelse af svineproduktion på virksomheden Koustrup 4, 8560 Kolind
Virksomhedens navn:	Rodehøj
Adresse:	Koustrup 4, 8560 Kolind
CVR nr.:	30464222
CHR nr.:	85445
Matrikel nr.:	Matr. 1f, 2g, 2a, 2f, 2b, 8a Koustrup By, Tøstrup samt 7h, Skiffard By, Tøstrup
Virksomhedens ejer:	Peter Andersen
Ansøger:	Peter Andersen
Konsulent:	Djursland Landboforening Føllevej 5, 8410 Rønde
Tilsynsmyndighed:	Syddjurs Kommune Natur og Miljø

10.01.2014

Journal nr.
10/35130

Kontaktperson
Trine W. Jensen

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

**Syddjurs Kommune
Natur og Miljø**

Trine W. Jensen
Biolog

Hanne Henriksen
Teamleder

Klagefrist udløber
den 7.2.2014

Søgsmålsfristen udløber
den 10.7.2014

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆSEVEJLEDNING	3
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	7
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	9
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
Husdyrhold og staldanlæg	9
Drift – herunder BAT	11
<i>BAT-konceptet</i>	
<i>Staldindretning</i>	
<i>Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi</i>	
<i>Foder</i>	
<i>Opbevaring og behandling af husdyrgødning</i>	
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	
<i>Energi og vandforbrug</i>	
<i>Management</i>	
<i>Kommunens samlede BAT-vurdering</i>	
Gener fra anlæg	29
<i>Lugt</i>	
<i>Fluer og skadedyr</i>	
<i>Støj</i>	
<i>Støv</i>	
<i>Transport</i>	
Forurening fra anlæg	33
<i>Ammoniak og natur</i>	
Påvirkning fra driften af arealerne	36
<i>Påvirkning af natur</i>	
<i>Nitrat til grundvand</i>	
<i>Nitrat til overfladevand</i>	
<i>Fosfor til overfladevand</i>	
Alternative løsninger og 0-alternativet	41
Husdyrbrugets ophør	42
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	44
OFFENTLIGGØRELSE	44
KLAGEVEJLEDNING	44
LOVGRUNDLAG	46
BILAG	47f

Bilagsoversigt

Bilag 1: Parter og andre høringsberettigede

Bilag 2: Situationsplan over ejendommen

Bilag 3: BAT-beregning for ammoniakemission

Bilag 4: Foderkorrektioner

Bilag 5: Beliggenhed af ejede og forpagtede udbringningsarealer

Bilag 6A: Beliggenhed af aftalearealer tilhørende Sivestedvej 47, 8560 Kolind

Bilag 6B: Beliggenhed af aftalearealer tilhørende Gammel landevej 3, 8581 Nimtofte

Bilag 6C: Beliggenhed af aftalearealer tilhørende Svenstrupvej 1, 8581 Nimtofte

Bilag 7: Bedriftens beliggenhed i forhold til § 7 natur

Bilag 8: Natur omkring ejendommen der er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven

Bilag 9: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Bilag 10: Mulige naturområder på udbringningsarealer

Bilag 11: Fredning ved Tøstrup Kirke

Bilag 12: Primære transportveje ved gylleudbringning

Bilag 13: Samlet oversigt over vilkår

LÆSEVEJLEDNING

Miljøgodkendelsen indledes med et *Ikke-teknisk resumé*, der er en opsummering af de væsentligste vurderinger vedrørende produktionens miljøpåvirkninger. Herefter følger afsnittet *Syddjurs Kommunes afgørelse*, som kort beskriver ansøgningen om miljøgodkendelse og sagsbehandlingen af denne. Herefter følger *Miljøteknisk redegørelse og vurdering*, hvori miljøredøgørelsen er ansøgers beskrivelse af produktion og drift, som for hvert afsnit følges af Syddjurs Kommunes vurdering heraf og af de vilkår kommunen stiller til pågældende del af bedriften. Overholdelse af kommunens vilkår er en forudsætning for, at den ønskede produktion kan gennemføres i henhold miljøgodkendelsen. Afslutningsvis beskrives *Syddjurs Kommunes samlede vurdering* samt *Offentliggørelse*. Bagerst forefindes en *Klagevejledning* samt en oversigt over det *Lovgrundlag* der ligger til grund for afgørelsen. Sidst i miljøgodkendelsen forefindes et bilag med en samlet liste over de vilkår der stilles til driften.

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning om miljøgodkendelse

Syddjurs Kommune har den 22.12.2008 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af en udvidelse af svineproduktionen på ejendommen "Rodehøj" beliggende Koustrup 4, 8560 Kolind.

Peter S. Andersen ansøger Syddjurs Kommune om at udvide det bestående svinehold på ejendommen Koustrup 4, 8560 Kolind fra 750 årssøer, 21.525 smågrise (7,2-30 kg), 455 polte (60-102 kg) og 500 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 294,36 dyreenheder til 800 årssøer, 27.800 smågrise (7,3-32 kg), 430 polte (60-107 kg) og 600 slagtesvin (32-107 kg) svarende til 350 dyreenheder.

På ejendommen foreligger en Kapitel 5 Miljøgodkendelse til den nuværende produktion, som er udstedt af Midtdjurs Kommune d. 12. september 2006.

Da størrelsen af det ansøgte husdyrhold overstiger 250 DE er dyreholdet forpligtet af reglerne om godkendelse efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven. Godkendelsen omfatter endvidere en planlagt renovering af slagtesvinestalden, som meddeles efter Husdyrgodkendelseslovens § 14.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Udvidelsen sker i de eksisterende staldanlæg. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer, der kan påvirke landskabet.

Staldindretning og drift

Farestalden er indrettet med kassestier og fuldspaltegulv. Smågrisestaldene er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Løbe- og drægtighedsstalden er indrettet med systemet Løsgående, delvis spaltegulv. Slagtesvine- og polteestalden er indrettet med fuldspaltegulv. I 2015 ændres gulvet i slagtesvinestalden for at leve op til velfærdskrav.

Der anvendes fasefodring samt fytasetilsætning til foderet, for at sikre en optimal foderudnyttelse og dermed en minimering af mængden af overskydende næringsstoffer. Indholdet af samt fosforindholdet i smågrisefoderet er reduceret, for at overholde lovkrav til fosforpåvirkning og ammoniakfordampning.

BAT (bedste tilgængelige teknik)

Kommunen har udarbejdet et BAT-niveau for den pågældende ansøgning, som ejendommen overholder. Der er implementeret tiltag bl.a. i form af foderoptimeringer. Endvidere har ejendommen en høj grad af management. Der er sat vilkår til BAT-niveau og virkemidler.

Gødningshåndtering

Gylle fra produktionen opbevares i to gyllebeholdere på Koustrup 4. Opbevaringskapaciteten er over 9 måneder.

Forurening og gener fra anlæg

Ammoniak

Fordampningen af ammoniak fra stalde og gyllebeholdere er beregnet til årligt at være 4366,373 kg kvælstof, hvilket er 394,01 kg mere end i nudriften. Syddjurs Kommune har vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på naturområder eller arter omfattet af husdyrlovens § 23 stk. 2, og at der ikke er særlige forhold, som nødvendiggør en skærkelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

BAT-krav til ammoniakfordampning fra staldanlægget overholdes ved reducere indhold af råprotein i smågrisefoderet, samt reduceret fodertildeling.

Lugt

De beregnede lugtgener fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der fra centralt hold er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Det betyder, at anlægget på ejendommen kan drives uden, at den daglige drift giver anledning til væsentlig lugtgener for omgivelserne. Gennem optimal vedligeholdelse af ventilationsanlæg sikres så lav lugtpåvirkning som mulig.

Transport

Antallet af transporter er uændret og på baggrund af ansøgers beskrivelse af transport og de stillede vilkår, vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og dermed ikke medføre væsentlige gener.

Påvirkning fra arealerne

Bedriften råder over ejede og forpagtede udbringningsareal på i alt 123,05 ha. Heraf er et mindre areal forpagtet af Erling Duborg, Skiffardvej 9, 8560 Kolind. Derudover er der i den ansøgte drift 153,68 ha aftalearealer. Alle aftalearealerne er beliggende i et område, der hverken er udpeget som nitratfølsomt drikkevandsområde, nitratklasse eller område der afvander til Natura 2000 område overbelastet med fosfor.

Der er ingen ejede eller forpagtede udbringningsarealer, der er beliggende umiddelbart op til eller skråner ned mod beskyttede terrestriske naturområder. Syddjurs Kommune vurderer, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Det er kommunens vurdering, at udspredding af husdyrgødning på markarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nitrat til grundvand

Ingen af de ejede og forpagtede arealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand. Lovens krav til udvaskning af nitrat til grundvand er opfyldt.

Nitrat og fosfor til overfladevand

De ejede og forpagtede arealer, overholder kravene i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4, idet udvaskningen fra det ansøgte projekt under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet ikke vurderes at kunne medføre en skadesvirkning på overfladevande (vandløb, søer og marine overfladevande) eller på Natura 2000-områder - hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

De 153,68 ha aftalearealer, modtager 122,1 DE gødning. Arealerne er vurderet ikke at være sårbare, og der er derfor ikke udarbejdet § 16 arealgodkendelser af disse arealer. Yderligere 56 DE gødning afsættes til arealer der er godkendt i Hedensted Kommune.

Terrænet ned til vandløb på udspreddingsarealerne hælder ikke i en sådan grad, at der er risiko for negativ påvirkning af vandløbene ved direkte afstrømning.

Godkendelse - samlet vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på virksomheden Koustrup 4, 8560 Kolind. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (lovbek. nr. 1486 af 4.12.2009) – herefter kaldet Husdyrgodkendelsesloven. Godkendelsen omfatter yderligere en planlagt renovering af slagtesvinestalden i 2015, som meddeles efter Husdyrgodkendelseslovens § 14.

Godkendelsen er samtidig en accept efter § 36 – om ændring og udvidelse af dyrehold for eksisterende anlæg - i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 764 af 28/06/2012 - herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Omfang

Ved et "husdyrbrug" forstås ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 3 en ejendom, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer." Ved begrebet "anlæg" forstås ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 3 "dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg."

Miljøgodkendelsen for Koustrup 4, omfatter husdyrbrugets anlæg og dyrehold, samt samtlige arealer som drives under samme CVR-nummer: 30464222.

Tidligere meddelte lokaliseringsgodkendelser, miljøgodkendelser eller VVM-afgørelser efter hhv. daværende gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, miljøbeskyttelseslov og planlovens samlebekendtgørelse bortfalder ved meddelelsen af denne godkendelse.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyrehold, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Ansøgningen er indsendt før april 2011, hvor der blev foretaget omfattende ændringer i beregningsmodulerne på Husdyrgodkendelse.dk. Der efter denne dato kommet nye krav fra Miljøstyrelsen til både BAT og til udformningen af blandt andet fodervilkår, som er baseret på de nyere beregningsmoduler i IT-ansøgningssystemet. Derfor har ansøger valgt at genindsende ansøgningen med beregninger efter det nye beregningssystem. Det er disse beregninger (fiktivskema 56779 v1) der er anvendt som forudsætninger for det ansøgte og der er stillet vilkår ud fra.

Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes.

Generelle vilkår:

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Koustrup 4, 8560 Kolind, med CVR nr. 30464222. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 85445.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af fiktivskema nr. 56779 v1 som er baseret på ansøgningsmaterialet i skema nummer 16869 version 6 genereret den 03.10.2013 og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Udnyttelsesfrist

Udnyttelsesfristen for miljøgodkendelsen er 2 år. Der er dog meddelt tilladelse til reovering af dele af den ene stald i 2015, hvilket der er taget højde for ved fastlæggelse af BAT-niveau. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.

Hvis hele eller dele af miljøgodkendelsen ikke er udnyttet ved udløbet af udnyttelsesfristen, bortfalder den ikke-udnyttede del af miljøgodkendelsen. Med udnyttet menes, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Kontinuitetsbrud

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, medmindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Revurdering og retsbeskyttelse

Godkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1172 af 04/10/2013 – herefter kaldet Godkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022/2023.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen, det vil sige indtil den 10.01.2022. Syddjurs Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,

- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Andre love

Miljøgodkendelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne miljøtekniske redegørelse har ansøger redegjort for, hvorledes driften på ejendommen varetages. Redegørelsen er fremsendt dels via it-ansøgningssystemet dels ved fremsendelse af supplerende oplysninger til kommunen. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget en vurdering af de beskrevne forhold, og stillet vilkår hertil. Vurderingen og vilkårene fremgår af de specifikke afsnit. En samlet vilkårsoversigt findes bagerst i denne godkendelse (bilag 13).

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Beliggenhed og planmæssige forhold - ansøgers redegørelse

Ansøgningen vedrører en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Udvidelsen skal ske i de eksisterende bygninger og der opføres ikke byggeri i forbindelse med udvidelsen. En oversigt over landbrugsbedriften fremgår af den medsendte situationsplan (bilag 2) over ejendommen, der angiver placering af bygninger og anlæg mv.

Staldanlægget er beliggende omkring 4,8 km sydøst for Nimtofte, der er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Skiffard, der er beliggende omkring 1.000 m øst for staldanlægget. Den nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er omkring 400 meter fra staldanlægget.

Beliggenhed og planmæssige forhold - kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen skal vurdere projektet i forhold til Husdyrgodkendelseslovens § 6 om forbudzoner for etablering, udvidelse og ændring af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 DE der medfører forøget forurening. Dette vedrører afstandskrav til byzone, sommerhusområder, områder lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. For nybyggeri vurderes afstandskravene i Husdyrlovens §§ 6 og 8, samt beliggenheden i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. samt til de landskabelige værdier.

Der er ikke vurderet på landskabsinteresser, placering og udformning samt foretaget landskabsanalyse, da der ikke opføres nybyggeri.

Vilkår vedr. beliggenhed og planmæssige forhold:

Da der ikke etableres nybyggeri, er der ikke stillet vilkår i forhold til beliggenhed og landskabelige interesser.

Husdyrhold og staldanlæg

Husdyrhold og staldanlæg - ansøgers redegørelse

Tabel 1 viser ansøgers redegørelse for husdyrholdets sammensætning og fordeling i ejendommens stalde i nudrift og ansøgt drift. På ejendommen foreligger en Kapitel 5 Miljøgodkendelse til den nuværende produktion, som er udstedt af Midtdjurs Kommune d. 12. september 2006.

Tabel 1.

Stald	dyretype		Antal dyr	Antal stipladser	Vægt	DE
48546	Polte	nudrift	455	160	60-102 kg	7,64
		ansøgt	430	160	60-107 kg	8,29
	Slagtesvin	nudrift	500	125	30-102 kg	12,84
		ansøgt	600	150	32-107 kg	16,67
48548	Søer, løbe- drægtighedsstald	nudrift	532	492	-	86,42
		ansøgt	568	492	-	92,27
48549	Søer, farestald	nudrift	750	225	-	52,71
		ansøgt	800	216	-	56,22
48550	Smågrise	nudrift	21.525	3200	7,2-30 kg	99,35
		ansøgt	27.800	3510	7,3-32 kg	139,00
59400	Søer, løbeafdeling	nudrift	218	200	-	35,41
		ansøgt	232	200	-	37,69
SUM		nudrift				294,36
		ansøgt				350,14

De nyeste stalde til søer og smågrise er bygget med rigeligt plads. Der er således plads til den ansøgte udvidelse i de eksisterende stalde. Ansøger regner med at lave stort set samme antal restgrise som hidtil.

Husdyrhold og staldanlæg - kommunens bemærkninger og vurdering

Det er størrelsen og sammensætningen af et husdyrhold der er afgørende for husdyrbrugets miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at den angivne årsproduktion og sammensætning af dyrehold overholdes.

Af tabel 1 fremgår, at soholdet og smågriseproduktionen udvides i det eksisterende anlæg. Dette er muligt pga. de beskrevne pladsforhold. Der produceres smågrise og slagtesvin med vægtgrænser der afviger fra 08/09 normværdierne, de angivne vægtgrænser skal overholdes.

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

3. Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 800 årssøer, 27.800 stk. smågrise (7,3-32 kg), 600 slagtesvin (32-107 kg) og 430 polte (60-107 kg) svarende til i alt 350,14 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
4. De enkelte stalde på ejendommen skal leve op til de i tabel 1 angivne værdier, med hensyn til dyretype, maksimale antal stipladser og vægtintervaller.
5. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - antal producerede årssøer, polte, slagtesvin og smågrise
 - antal fravænnede pr. årssø
 - fravænningsalder og – vægt for smågrise
 - gennemsnitlige indgangs- og afgangsvægte for slagtesvin og polte

Drift- herunder BAT

BAT-konceptet

Ved godkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 skal kommunen sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening fra det ansøgte projekt ved anvendelse af BAT (Best Available Technique/ Bedste tilgængelige teknik). BAT sikrer, at den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne minimeres, hvorfor BAT også skal anvendes i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor skal der tages stilling til fravalg af BAT ud fra proportionalitetsprincippet.

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen, af hvad der er BAT, blandt andet anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen.

Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. For husdyrbrug omfattet af grænserne i § 12 i husdyrbrugsloven skal redegørelsen som minimum indeholde følgende seks punkter:

- Staldindretning
- Foder
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Management
- Energi- og vandforbrug

Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for, hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier. Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af BAT på staldanlæg, har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan efterleves på hhv. nye og eksisterende anlæg under hensyntagen til, hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt i forhold til den opnåede miljøgevinst. Kommunen er forpligtet til at foretage en vurdering af en bedrifts staldindretning på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

Staldindretning - ansøgers redegørelse

Udvidelsen sker i eksisterende staldbygninger. Under de enkelte staldafsnit redegøres for evt. fravalg af BAT.

ST-48.546 (ST-191008 i fiktivskema 56779) er den eksisterende slagtesvin- og poltestald. Stalden er fra 1960 og er med fuldspaltespaltegulv. Denne renoveres senest i 2015 i overensstemmelse med de lovændringer, der tilsiger, at minimum en tredjedel af gulvet skal bestå af enten drænet eller fast gulv. Ved renovering af slagtesvinestalden udlægges der tykke plastplader. Overfladen fremsår således som delvist fast gulv, men gyllekummerne ændres ikke.

ST-48.548 (ST-191009 i fiktivskema 56779) er den eksisterende drægtighedsstald. Stalden er fra 2007/08 og er med delvis spaltegulv. Der er ikke tale om et staldsystem, hvor der er udarbejdet BAT-byggeblad. BAT-byggebladet for drægtige søer er delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund (106.01-51). Stalden er en eksisterende bygning, hvorfor der ikke installeres teknik til ammoniakreduktion.

ST-48.549 (ST-191010 i fiktivskema 56779) er den eksisterende farestald. Den er fra 2007/08 og er med fuldspaltegulv. Der er ikke tale om et staldsystem, hvor der er udarbejdet BAT-byggeblad. BAT-byggebladet (106.02-51) for farestalde er med delvis spaltegulv. Stalden er en eksisterende bygning, hvorfor der ikke ændres gulvtype.

ST-48.550 (ST-191011 i fiktivskema 56779) er den eksisterende smågrisestald. Stalden er fra 1992 med en tilbygning fra 2007/08 og er en to-klimastald med delvis spaltegulv. Der er tale om et staldsystem, hvor der er udarbejdet BAT-byggeblad (106.03-52) i 2004. Ligeledes svarer stalden til det referencestaldsystem, som husdyrloven opererer med. Staldanlægget giver anledning til et ammoniaktab på 0,074 kg N/prod. smågris

ST-59.400 (ST-191012 i fiktivskema 56779) er den eksisterende løbestald. Den er fra 1956 og med delvis spaltegulv. Der er ikke tale om et staldsystem, hvor der er udarbejdet BAT-byggeblad. BAT-byggebladet for drægtige søer er delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund (106.01-51). Stalden er en eksisterende bygning, hvorfor der ikke installeres teknik til ammoniakreduktion. Løbestalden påtænkes renoveret ved næste væsentlige udvidelse.

De nyeste stalde til søer og smågrise er bygget med rigeligt plads. Der er således plads til den ansøgte udvidelse i de eksisterende stalde.

Staldindretning - kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune at det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevet i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om proportionalitet, og vurderer, at ansøgers fravalg af yderligere teknikker til forureningsbegrænsning fra staldanlæg med begrundelse i proportionalitetsbetragtningen er acceptabel.

<p><i>Vilkår vedr. staldindretning:</i> Ingen specifikke vilkår.</p>
--

Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi - ansøgers redegørelse

IT-ansøgningssystemet har beregnet en samlet emission fra stald og lager, på 4366,4 kg N/år, hvilket er en stigning på 394,01 kg i forhold til nudrift. Det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt. Ansøger har i forbindelse med miljøgodkendelsen lavet foderoptimering, således, at krav til ammoniakfordampning overholdes. Effekten af foderoptimeringerne er beregnet til 114,03 kgN/år. Ammoniakfordampningen holder sig under det fastlagte BAT-niveau.

Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi - kommunens vurdering

Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af et opnåeligt emissionsniveau for eksisterende anlæg har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan opnås med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 1 % af de samlede produktionsomkostninger. Kommunen vurderer, at denne proportionalitetsbetragtning er acceptabel og fastsætter derfor det tilladelige emissionsniveau i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning.

Kommunen har beregnet et BAT-niveau for ammoniak fra det samlede anlæg på 4352 kg N per år. De beregnede BAT-niveauer for de enkelte staldanlæg fremgår af bilag 3. Syddjurs Kommune har vurderet at overskridelsen af ammoniakemissionen fra ejendommen, på 14,4 kg N/år, ligger inden for bagatelgrænsen i forhold til det udregnede BAT-niveau og emissionskravet vurderes derfor overholdt.

Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger valgt at anvende ammoniakreducerende teknologi i form af reduceret råproteinindhold og reduceret tildeling af antal foderenheder (FE) til smågrisene - se særskilt afsnit om "Foder". For at de valgte staldsystemer skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det endvidere, at gulve og stier renholdes løbende, hvorfor der er sat vilkår hertil. Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget som beskrevet og med de stillede vilkår forebygger og begrænser forureningen mest muligt, under betragtning af proportionalitetsprincippet, dvs. uden at omkostningsniveauet overstiger ca. 1 % af de samlede produktionsomkostninger.

Planlagt ændring af slagtesvinestald

Ansøgningen omfatter en planlagt ændring af slagtesvinestalden i 2015. Syddjurs Kommune mener, at oplysningerne vedrørende ændringen er tilstrækkelige til, at kommunen kan vurdere forholdet, og vurderer, at der ikke skal stilles vilkår i forbindelse med den beskrevne ændring. BAT-niveauet for ammoniakemission skal forsat overholdes efter ændringen af gulvet.

Vilkår vedr. ammoniakemission fra anlæg:

6. Den samlede årlige ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg må ikke overstige 4366,4 kg kvælstof beregnet i IT-ansøgningssystemet (fiktivskema 56779).
7. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne. Dato noteres i driftsjournal.

Foder - ansøgers redegørelse

I forbindelse med fodring anvendes der følgende teknologier for at sikre en optimal udnyttelse af foderet og dermed minimere mængden af overskydende næringsstoffer fra produktion:

- Der anvendes et reduceret indhold af råprotein i foderet, således at ammoniakemissionen reduceres.
 - Der anvendes fasefodring, så proteinindholdet overordnet set reduceres i forhold til normen.
 - Der anvendes fytase i foderblandingerne.
 - Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring.
- Der føres Enhedsfoderkontrol på produktionen og foderet analyseres jævnligt. Foderet sammensættes og optimeres løbende i samråd med fodringskonsulent. Fodringen optimeres således løbende ved inddragelse af nyeste viden, og der sker registrering af foderforbruget (E-kontrol). Indlægssedler på foder opbevares.

Foder - kommunens bemærkninger og vurdering

BAT for foderteknologi

Syddjurs Kommune har i vurderingen af BAT taget udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt svine og fjerkræhold fra 2003¹ (benævnt "BREF-dokumentet"). Når det gælder foderteknologier til svinebrug, angiver BREF-dokumentet, at fasefodring, fytasetilsætning, samt anvendelse af de retningsgivende niveauer af fosfor- og råproteinindhold i foderet er at betegne som bedste tilgængelige teknik.

Miljøstyrelsen har endvidere fastsat vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for fosfor for husdyrbrug med produktion i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Kommunen er

¹ Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, European Commission, July 2003

forpligtet til at undersøge, om fosforudledningen fra store husdyrbrug overholder det vejledende BAT-niveau, som kan opnås på alle husdyrbrug med produktion af svin uden væsentlige meromkostninger.

Fasefodring

Fasefodring sikrer, at grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt et niveau som muligt. Syddjurs Kommune har derfor sat vilkår om fasefodring.

Fytasetilsætning

Fytasetilsætning til foderet øger fordøjeligheden heraf. Dermed øges optaget af fosfor fra foderet, og udskillelsen af fosfor reduceres. Anvendelse af fytase er dermed et vigtigt hjælpemiddel til at reducere fosforindholdet i gødningen. Syddjurs Kommune stiller vilkår om fytasetilsætning til foderet.

Fosfor- og råproteinindhold i sofoder

De retningsgivende niveauer af fosfor- og råproteinindhold anvendes i foderet, hvilket er at betegne som bedste tilgængelige teknik.

Fosfor- og råproteinindhold i poltefoder

De retningsgivende niveauer af fosfor- og råproteinindhold anvendes i foderet, hvilket er at betegne som bedste tilgængelige teknik.

Fosfor- og råproteinindhold i slagtesvinefoder

De retningsgivende niveauer af fosfor- og råproteinindhold anvendes i foderet, hvilket er at betegne som bedste tilgængelige teknik.

Fosfor- og råproteinindhold i smågrisefoder

Der anvendes en reduceret mængde fosfor samt færre foderenheder (FE) per kilo tilvækst i smågrisefoderet for at leve op til BAT på fosfor. Med tiltaget opnås en effekt på 114,03 kg P/år. Der benyttes 1,90 FE og foderet indeholder 160,6 g råprotein/FE og 5,3 g P/. På den baggrund stiller Syddjurs Kommune vilkår til den maksimale, samlede mængde N og P af smågrise pr. år.

BAT-niveau for fosfor

Kommunen har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens BAT-emissionsværdier for henholdsvis smågrise, slagtesvin og søer beregnet et BAT-niveau for fosfor. For slagtesvin fremgår det af disse, at husdyrgødning fra slagtesvin ab lager maksimalt må være **20,5** kg P/DE ab lager, for søer max. **23** kg P/DE ab lager, og for smågrise maksimalt **27,8** kg P/DE ab lager. BAT-niveauet for fosfor er for produktionen på Koustrup 4 beregnet til 8658 kg P ab lager (tabel 2).

Tabel 2:

Dyregruppe	Antal	DE	Max kg P/DE	Max kg P ab lager
Slagtesvin	600	16,67	20,5	341,7
Polte	430	8,29	20,5	170,0
Søer	800	186,18	23	4282,1
Smågrise	27800	139,0	27,8	3864,2
Total				8658,0

I hht. Fiktivskema 56779 indeholder den producerede gylle 8538,21 kgP/år. Dermed lever produktionen op til BAT for fosfor, for en produktion med den givne sammensætning. BAT-niveauet overholdes via den beskrevne tilpasning på P-indholdet i smågrisefoderet. Der stilles vilkår til mængden af den totale mængde P af smågrise pr. år.

Samlet vurdering af foder

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til foder, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Der anvendes fytase, der fasefodres og i smågrisestalden er der lavet fodertiltag. I alle andre staldafsnit anvendes fodernormer. Syddjurs Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere foderoptimering for at leve op til lovens krav til miljøpåvirkning.

Vilkår vedr. foder:

8. Der skal fasefodres.
9. Alt foder skal tilsættes fytase.
10. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. smågris x det årlige antal producerede smågrise skal være mindre end 3550 kg P pr. år.
P ab dyr pr. smågris beregnes ud fra følgende ligning:
$$P \text{ ab dyr pr. smågris} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg. Tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg. P pr. kg. Tilvækst}).$$
 Se beregning i bilag 4.
11. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. smågris x det årlige antal producerede smågrise skal være mindre end 12650 kg N pr. år.
N ab dyr pr. smågris beregnes ud fra følgende ligning:
$$N \text{ ab dyr pr. smågris} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg. Tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg. N pr. kg. Tilvækst}).$$
 Se beregning i bilag .
12. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol/E-kontrol, hvoraf følgende skal fremgå
 - a. Antal producerede dyr
 - b. Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - c. Foderforbrug pr. kg. Tilvækst
 - d. Det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
13. N og P ab smågris i de ovenstående fodervilkår skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 1 til 15. februar, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.
Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning - ansøgers redegørelse

Opbevaring af gødning

Den årlige husdyrgødningsproduktion fra det ansøgte dyrehold på ejendommen Koustrup 4, 8560 Kolind er beregnet til 10.460 tons gylle. I ansøgningsystemet er der i gyllen beregnet et indhold af 31.053 kgN og 8538 kgP i de 350 DE gylle.

Gyllen opbevares i to stabile, eksisterende gyllebeholdere på i alt 8.800 m³ (3000 m³+ 5800 m³), der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderne bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Begge beholdere er placeret på Koustrup 4. I alt 34 % af gødningen opbevares i den mindste beholder, og de resterende 66 % i den største. Udover opbevaring i gylletankene, er der opbevaring i gyllekanaler på 500 m³. Den samlede kapacitet er på 9.300 m³.

Beholderne er dækket af et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtøringssskorpe. Begge tanke er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Behandling af husdyrgødning

Der er tilstrækkelig lagringskapacitet på ejendommen til at gyllen kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Gyllen omrøres kun forud for håndtering af gylle, hvilket minimerer lugt- og ammoniakgener. Gyllen ledes via gyllekanaler til begge gylletanke, som er beliggende umiddelbart ved staldanlægget.

Der er ikke monteret pumper på gyllebeholderne. Fra staldene pumpes gyllen ud i den mindste beholder. Når den er fuld kommer maskinstationen og omrører beholderen samt pumper gyllen over i den store beholder. Ved udbringning af gylle anvendes sugekran el lign. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning - kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring af gødning

På bedriften er der to gyllebeholdere som begge er tilmeldt beholderkontrol. I overensstemmelse med BREF-dokumentet, stilles der vilkår om, at tankene skal tømmes og efterses en gang årligt indvendigt. Ved indvendig og udvendig inspektion af gyllebeholder er det ikke intentionen, at beholderen skal fritlægges helt for inspektion men blot, at de årligt efterses for revner mm. Der stilles endvidere vilkår om, at der først må ske omrøring af gyllebeholdere, kort tid før beholderen skal tømmes ved f.eks. udspredding.

Ammoniaktabet fra lagre af flydende gødning er i IT-systemet beregnet til 498,16 kgN/år. Ved overdækning kan dette reduceres til det halve jf. teknologiblad for fast overdækning. Idet de eksisterende anlæg overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, er der ikke proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger i at overdække én eller begge beholdere.

Der gøres opmærksom på, at det er lovpligtigt at føre logbog over flydelaget i beholdere som ikke har fast overdækning.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug kunne dokumentere, at der er adgang til en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders gødningsproduktion. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som viser, at det er muligt at opbevare en produktion af gylle samt opsamlet vand fra 10 måneder. Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme.

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Gyllebeholderne er opført, så de kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge vil være tætte og beskyttet mod tæring. Gyllebeholderne er underlagt generelle lovkrav med hensyn til 10 års beholderkontrol, opbevaringskapacitet og overdækning (flydelag og tilhørende føring af logbog). Syddjurs Kommune mener ikke der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

Behandling af husdyrgødning

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener for omgivelserne begrænses. F.eks. må gylle (i overensstemmelse med BREF-dokumentet) først omrøres umiddelbart før udbringning, hvormed eventuelle lugtgener reduceres. Syddjurs Kommune vurderer, at behandling af gylle med den beskrevne drift og de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlig gener for omkringboende, og at bedriften lever op til krav om BAT.

Vilkår til opbevaring og behandling af husdyrgødning:

14. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
15. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
16. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsel.

Udbringning af husdyrgødning - ansøgers redegørelse

Til ejendommen hører 123,05 hektar ejede og forpagtede udbringningsarealer (bilag 5). Disse arealer vil modtage 171,9 DE gylle (i alt 13242,34 kgN og 4153,21 kgP).

Der er herudover indgået aftale om udbringning af 178,1 DE på 153,68 ha aftalearealer. Der afsættes årligt:

- 10,10 DE (1010 kgN og 249 kgP) til Jens Christiansen, Sivestedvej 47, 8560 Kolind (areal 1-0 og 2-0- bilag 6A)
- 17,50 DE (1750 kgN og 431 kgP) til Richard Juul Højholt, Gammel Landevej 3, 8581 Nimtofte (Bilag 6B)
- 94,50 DE (9451 kgN og 2326 kgP) til Flemming Lassen, Svenstrupvej 1, 8581 Nimtofte (Bilag 6C)
- 56 DE (5600 kgN og 1379 kgP) afsættes til Niels Henrik Sørensen, Sønderskovvej 10A, som har en miljøgodkendelse af disse arealer. Arealerne er godkendt under adressen Korning Nørremark i Hedensted Kommune.

Praksis vedrørende udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter:

- Udbringning af husdyrgødning sker om muligt i hverdagene, således bringes der ikke ud weekender og helligdage
- Der tages hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor, hvorefter mængden afstemmes med udspretningsarealet, afgrødens gødningsbehov, anvendt kunstgødning samt frigivelse af næringsstoffer fra jorden.
- Gødsning sker så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst, og optagelse af næringsstoffer finder sted. For afgrøder under 10 cm tilstræbes det at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- Der tilføres ikke gødning til stejlt hældende marker, samt ved vandløbsbrinker. Ligeledes tilføres der ikke gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

Udbringning af husdyrgødning - kommunens bemærkninger og vurdering

På ejede og forpagtede arealer udbringes i henhold til ansøgningen svinegylle svarende til 171,90 DE med et samlet indhold af N og P på henholdsvis 13242,34 kg og 4153,21 kg. Egne udbringningsarealer fremgår af bilag 5. Disse tal indgår i vurderingen af produktionen, og der stilles derfor vilkår om, at dette er det maksimalt tilladeligt udbragt på de ejede og forpagtede arealer. Harmonitrykket er beregnet til 1,4 DE/ha, hvilket er det maksimalt tilladte.

Ansøgningen inkluderer afsætning af i alt 178,1 DE gødning til aftalearealer. Alle aftalearealerne i ansøgningen er vurderet af kommunen, og på denne baggrund er det vurderet, at det ikke er nødvendigt med udarbejdelse af § 16 arealgodkendelser til modtagelsen af gødning. Vurdering er blandt andet begrundet i, at arealerne ikke ligger i NFIO, fosfor- eller nitratklasser.

Der stilles vilkår om, at det til enhver tid skal kunne dokumenteres, at der afsættes de angivne 178,1 DE gødning, til arealer som er godkendt til denne modtagelse af kommunen. Enhver udskiftning af gylleaftaler, i forhold til de nævnte i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes til kommunen, idet kommunen skal vurdere, om der skal udarbejdes arealgodkendelse til nye arealer.

Der skal udarbejdes en årlig gødningsplan, hvilket er med til at sikre afbalanceret gødsning og maksimal optagelse af næringsstofferne i gyllen. Hermed tages der eksempelvis hensyn til markernes jordbundsforhold, sædskifte, vanding og afbalancering af afgrødens forventede krav til næringsstoffer. Samtidig afpasses dette i forhold til tilførsel af andre gødningstyper. Der tildes således kun gødning til afgrøder, som har en kvælstofnorm eller retningsgivende norm for fosfor og kalium. Gødningsregnskab benyttes som journal for udbringning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.

Der stilles vilkår om, at der ikke må udbringes anden organisk gødning på arealerne.

Ved udbringning af husdyrgødning er det i hht. BREF-dokumentet BAT, at afstemme den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov, at udbringning af gødning mm. foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsoptag og størst vækst, at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udbringning og om nødvendigt nedpløjer husdyrgødning, at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille vejr eller ved direkte nedfældning, samt at tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, og eventuelle skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse og landbrugsmæssig praksis, inklusive eventuelle sædskifter. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en årlig gødningsplan. Der stilles ligeledes vilkår om, at gødning så vidt det er muligt skal udbringes i dagtimerne, hvor der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, samt at undgå udbringning i weekender og helligdage. Det er endvidere godt landmandskab at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Ejendommen er underlagt de generelle lovkrav med hensyn til udbringning af gylle. I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og i overensstemmelse med BREF-dokumentet, må der ikke f.eks. køres gylle på stærkt skrånende arealer, og der må ikke køres gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Syddjurs finder ansøgers beskrivelse af udbringning af husdyrgødning som værende tilfredsstillende og i overensstemmelse med BAT.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

17. Der må højst udbringes 13242,34 kgN og 4153,21 kgP på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 5. Dette svarer til max 1,4 DE per ha.
18. Det skal kunne dokumenteres, at der afsættes i alt 178,1 DE gødning, til arealer som er godkendt til denne modtagelse af kommunen. Der skal indtil evt. andre arealer er vurderet og accepteret af kommunen, foreligge dokumentation for følgende:
 - a. Husdyrgødning svarende til 10,10 DE afsættes til Jens Christiansen, Sivestedvej 47, 8560 Kolind. Gødningen indeholder ca. 1010 kgN og 249 kgP.
 - b. Husdyrgødning svarende til 7,50 DE afsættes til Richard Juul Højholt, Gammel Landevej 3, 8581 Nimtofte. Gødningen indeholder ca. 1750 kgN og 431 kgP.
 - c. Husdyrgødning svarende til 94,50 DE afsættes til Flemming Lassen, Svenstrupvej 1, 8581 Nimtofte. Gødningen indeholder ca. 9451 kgN og 2326 kgP
 - d. Husdyrgødning svarende til 56 DE afsættes til Hans Henrik Sørensen, som har en miljøgodkendelse der omfatter denne modtagelse. Gødningen indeholder ca. 5600 kgN og 1379 kgP.
19. Ændringer i afsætningsaftalerne for husdyrgødning jf. vilkår 18 skal forinden meddeles kommunen, og en skriftlig aftale med modtagerne skal kunne fremvises ved kommunalt tilsyn.
20. Der skal udarbejdes en årlig gødningsplan, som skal kunne fremvises ved kommunalt tilsyn
21. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
22. Der må ikke anvendes andet organisk materiale på udbringningsarealerne.

Energi og vandforbrug - ansøgers redegørelse

El

Ejendommens elforbrug er fordelt på ventilation, fodring og belysning. Primært vil energien gå til ventilationssystemet, mens el til fodring og belysning er begrænset. På ejendommen minimeres elforbruget ved at:

- Belysning vil være med lavenergipærer og halogenlamper.
- Klimaet i staldsektionerne er generelt computerstyret ud fra af temperatur og fugtighed, hvilket sikrer, at ventilationen kun kører, hvor det er nødvendigt.
- Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket betyder, at der er en trinvis opstart af ventilatorer i hver sektion alt efter behov. Styringen er desuden trinløs og regulerer hver enkelt ventilator efter luftcirkulationsbehov.
- Ventilationen vedligeholdes og renholdes således, at den altid fungerer optimalt, og det sikres, at der ikke anvendes unødigt energi pga. defekte ventilatorer.

· Der er overbrusning på hele staldanlægget. Herved sænkes temperaturen og ventilationsbehovet reduceres.

Der er installeret IT-styret elektronisk måler af elforbruget. Ansøger har ikke direkte adgang til måleren, hvorfor ejer ikke selv registrerer elforbruget, der registreres automatisk af energiselskabet. Grundet de høje omkostninger til el, forsøges ejendom løbende energioptimeret.

Elforbruget forventes ikke at stige nævneværdigt i forbindelse med udvidelsen. Det forventes derfor fortsat at ligge på et forbrug på omkring 350.000 – 400.000 kWh.

Vand

Vandforbruget er beregnet ud fra normværdier. Forbruget ventes at stige fra 7728 m³ til 8144 m³ i forbindelse med udvidelsen. Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene (se tabel 3). Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring af stalde. Det er således begrænset, hvad der er af teknologi, der kan begrænse vandforbruget. Der hvor der kan spares, er ved at have fokus på drikkevandsspild i staldene og minimere vandforbrug ved rengøring. Dette gøres på følgende måde:

- Der anvendes drikkekar, der opsamler vand, så vandet ikke drypper ud på gulvet
- Dagligt tilsyn med drikkekar for lækager og skidt der kan medføre spild.
- Vandforbruget registreres eller tjekkes løbende for at kunne identificere og reparere lækager hurtigst muligt.
- Iblødsætning af stalde forud for vask.

Der anvendes vand fra egen boring. Forbruget registreres således ikke, men der er stort fokus på at undgå vandspild, da alt vandspild føres direkte i gyllebeholderen, med stigende udgifter til gylleudbringning til følge.

Tabel 3:

Ansøgt produktion	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Årssøer	800	4,89	3912	0	0	0,34	272
Smågrise	23000	0,117	2691	0,015	345	0,02	460
Slagtesvin	830	0,459	381	0,075	62	0,025	21
Sub total			6984		407		753
						Total	8144

Olie

Både før og efter udvidelsen vil der blive anvendt omkring 10.000 liter diesellole til traktorer m.v. Forbruget af fyringsolie vil ligeledes uændret være på omkring 19.000 liter årligt. Forbrug af fyringsolie, halm træ m.m. registreres.

Energi og vandforbrug - kommunens bemærkninger og vurdering

IPPC- og IE-direktiverne kræver, at energieffektivitet indgår i godkendelsesarbejdet på tilsvarende vis som andre miljøparametre. Renere teknologi er derfor et bærende element i husdyrgodkendelsesloven. Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer per produceret enhed. Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af el-forbrugende systemer (f.eks. ventilatorer) samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I overensstemmelse med ovenstående, og for at forbedre den generelle miljømæssige drift i forhold til ressourcer, stiller Syddjurs Kommune derfor vilkår til, at der til stadighed sker renhold og vedligehold af anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt, og at der føres kontrol med forbrug af vand, energi og foder. Generelt anbefaler Syddjurs Kommune, at der tages kontakt til en energikonsulent med henblik på at undersøge muligheden for besparelser på el-forbrug og andre energikilder.

El

Ansøger opgiver at anvende max 400.000 kWh, hvilket er indenfor hvad man kan forvente for et husdyrbrug af den ansøgte størrelse. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter, og der stilles vilkår til månedlig kontrol med el-forbrug. Aflæsning af el kan eventuelt ske ved at få tilsendt tal fra elselskab. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden. Det er Syddjurs Kommunes vurdering at bedriften, jf. oplysningerne fra ansøger, lever op til BAT.

Ventilationen skal fjerne varme og vanddamp fra dyrene samt støv og gødningsgasser. Herved sikres et passende klima for dyr og personale i staldene. De enkelte staldafsnit skal udtørres efter vask og eventuel desinfektion, inden der indsættes nye grise. Hermed undgås at ventilere unødigt, og det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, hvilket kan medføre unødigt svineri i stalden. For at sikre at ventilationsanlægget vedbliver at fungere optimalt, stilles der vilkår om, at vedligeholdelse og eftersyn udføres i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Der skal derfor sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer, hvorved snavs mv., som kan yde modstand og forøge strømforbruget, fjernes. Ligeledes skal der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed. Der skal føres driftjournal, der inkluderer notering af udført vedligehold, eftersyn og rengøring.

Vedligeholdelsen af ventilationsanlæg influerer endvidere på lugtemissionen, og Syddjurs Kommune vurderer, at de stillede vilkår, udover at sikre lavere temperatur og luftfugtighed, vil nedsætte ikke alene strømforbrug, men også lugtemission fra staldanlægget.

Vand

På baggrund BREF-dokumentet der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det kommunens vurdering jf. redegørelsen fra ansøger, at bedriften overholder BAT, idet BAT bla. er

- Rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hvert kuld.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

Det angivne vandforbrug er norm for en bedrift af den ansøgte størrelse. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Der er sat vilkår om, at vandmåleren aflæses en gang i kvartalet. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og fremlægges for tilsynsmyndigheden.

Fejl i overbrusningsanlægget kan give risiko for svineri i stierne, idet grisene ikke kan køle sig på anden måde. Dette giver øget ammoniak fordampning og forøget lugt fra stalden. Overbrusningsanlægget skal derfor tilses årligt, således at det benyttes i den grad der er behov for, og ikke bruser unødigt i perioder, hvor der ikke er et øget behov.

Olie

Både før og efter udvidelsen vil der blive anvendt omkring 10.000 liter diesellole til traktorer m.v. Forbruget af fyringsolie vil uændret være på omkring 19.000 liter årligt. Niveauet vurderes rimeligt.

Syddjurs Kommune anser asfalt eller beton som værende BAT for underlag til diesel- og fyringsolietanke. Olietanke skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til påfyldning og tankning, således at der ikke er risiko for påkørsel eller lignende, og der skal være mulighed for opsamling af spild og ingen risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Er der således kort afstand til bar jord fra placeringen, skal der være en hældning eller kant, der sikrer mod afløb til den bare jord. Der stilles vilkår til underlag under ejendommens olietanke.

Det er kommunens samlede vurdering, at landmanden gennem den beskrevne drift og med de stillede vilkår, overholder kravet om BAT indenfor forbrug af vand og energi.

Vilkår til energi- og vandforbrug, herunder ventilation:

23. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, herunder foderblandings-, ventilations- og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt. Anlæg og ventilation efterses minimum en gang om året. Kontrol og vedligehold noteres i driftjournal.
24. Vedligeholdelse og eftersyn af ventilationssystemerne skal udføres i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Ventilationssystemer skal renholdes og justeres efter behov, og drives således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Der skal føres driftjournal for udført eftersyn og rengøring af ventilationssystemer.
25. Skorstene/afkast i staldene skal rengøres grundigt og efterses mindst 1 gang årligt. Rengøring og eftersyn noteres i driftjournal.
26. Temperatur- og luftfugtighedsfølere skal, for opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed, kontrolleres minimum hver anden måned eller i forbindelse med vask af stalden. Der skal føres driftsjournal for udført vedligehold, eftersyn, rengøring og kontrol af temperatur- og luftfugtighedsmålere.
27. Der skal indhentes information fra el-selskabet om el-forbruget hver tredje måned. Noteres i driftjournal.
28. Overbrusningsanlæg skal efterses en gang årligt. Noteres i driftjournal.
29. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.
30. Der skal være asfalt eller beton som underlag til ejendommens dieseltanke, som endvidere ikke må placeres i nærheden af afløb, eller med fare for udløb på bar jord.

Management - ansøgers redegørelse

Bedriften drives ud fra et højt fagligt niveau. Ejer deltager således i ERFA-gruppe med andre svineproducenter. Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse, og er ligeledes orienteret om særlige produktionsmæssige vilkår i forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen.

Bedriften holder årligt regnskab med forbrug af vand, energi, foder og pesticider. Der udarbejdes ligeledes gødningsplaner for markernes drift, og der fremlægges årligt et gødningsregnskab for bedriften, hvor forbrug

af handelsgødning og husdyrgødning dokumenteres. Der fastlægges rutiner for renholdelse af bygninger m.m. for at sikre høj hygiejne og minimere støv og lugtgener fra ejendommen.

Affaldshåndtering

Affald fra produktionen bortskaffes på forsvarlig vis og så vidt muligt til genbrug.

Fast affald: Der står en 600 l container på ejendommen. Brændbart affald bliver opbevaret i denne container. Den tømmes hver uge af renovationsselskab. Glas og elektronisk udstyr afleveres på genbrugsstation. Jern og metal bliver afhentet af skrothandler. Husholdningsaffald afhentes af Reno Djurs ved kommunal renovationsordning.

Olie- og kemikalieaffald fra produktionen kan opdeles i følgende fraktioner:

EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald

05.12 Sprøjtemiddelsrester og emballage opbevares i aflåst rum. Egentlige rester af sprøjtemidler bruges året efter. I de tilfælde hvor produktet i mellemtiden er blevet forbudt afhentes det af den kommunale miljøbil eller afleveres på det kommunale affaldsdepot. Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år. Emballagen skylles tre gange og smides væk i dagsrenovation.

05.13 Lægemedelsrester opbevares aflåst i original emballage. Brugte kanyler opbevares aflåst i kanyleboks/plastdunk. Affaldet afhentes af dyrlæge/miljøbil eller afleveres til kommunalt affaldsdepot. Årlig affaldsmængde er ubetydelig.

EAK-kode 050105 Oliespild

06.00 Spildolie opbevares i tønder i maskinhus og afleveres til oliefirma. Den årlige affaldsmængde er begrænset, idet olieskift på traktorer og lignende foretages af værksted.

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

Der er følgende mulige forstyrrelser og uheld ved indretning og normal drift, som kan medføre væsentlig forøget forurening:

Husdyrgødning:

- Spild af gylle ved pumpning til og fra gyllebeholder
- Lækage af gylletank
- Overfladeafstrømning af udbragt gylle til vandløb

Minimering af risiko: Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Gyllevognen har sugetårn. Udbringningsudstyr efterses inden ibrugtagning. Gyllen udbringes ikke på frossen jord på skrående arealer ned mod vandløb.

Olie:

- Spild af dieselolie ved tankning
- Lækage af olietank
- Overløb af diesel ved påfyldning

Minimering af risiko: Dieselolie opbevares i godkendte tanke, der placeret på fast gulv uden afløb i maskinhuset. Tankene efterses periodevis. Tankning fra olietank sker på fast bund.

Kemikalier:

- Spild ved påfyldning af sprøjte
- Personskade ved forkert håndtering

Minimering af risiko: Påfyldning af sprøjte sker i marken. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt).

Andre uheld:

- Strømsvigt
- Brand

Skadedyr såsom rotter bekæmpes effektivt. Dels for at sikre høj foderhygiejne, dels med henblik på at undgå utilsigtet gnavning i elektriske installationer. Ejendommen og stalden renholdes så brandrisikoen minimeres

Minimering af gener i forbindelse med uheld

Husdyrgødning:

Ved gylleudslip på jorden inddæmmes ved gravning af kanaler eller udlægning af halmballer / jordvolde. Gyllen fjernes og udbringes på voksende afgrøde. Ved gylleudslip til vandløb m.m. tilkaldes beredskabscenteret. Der etableres dæmninger i vandløbet så vandstrømningen hindres, og vandet suges fra vandløbet og udspreddes i en voksende afgrøde.

Kemikalier:

Der forefindes øjenskyllévæske på ejendommen.

Andet:

Der forefindes brandslukningsudstyr på ejendommen.

Spildevand, herunder regnvand

Spildevand fra produktionen afledes til gylletank. Husspildevand ledes til trixtank, som tømmes efter behov.

Management - kommunens bemærkninger og vurdering

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation. Til forbedring af den generelle miljøpræstation for et intensivt husdyrbrug, er det BAT at udføre alle følgende punkter:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, sammensætning og forbrug af husdyrfoder, og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- Have en beredskabsplan til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene. Rengøringen skal være medvirkende til, at der i staldene kan opretholdes et højt sundhedsniveau, og risikoen for smitte mellem de forskellige hold minimeres.

- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt at
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

Landmanden pålægges dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, og derfor er der stillet vilkår om egenkontrol. De tiltag til egenkontrol og dokumentation af miljøforholdene, som er foreslået i forbindelse med ansøgningen fremgår under de respektive afsnit i miljøredegørelsen. Syddjurs Kommune har i nogle af afsnittene i miljøredegørelsen vurderet, at der er behov for egenkontrol og dokumentation, som ikke fremgår af ansøgning.

På baggrund af de stillede vilkår for kontrol og egenkontrol, herunder udarbejdelse af en beredskabsplan, vurderes det, at der foreligger tilstrækkelige oplysninger og dokumentation til at godkendelsesmyndigheden ud fra resultatet af egenkontrollen kan vurdere, om de konkrete vilkår egenkontrollen er knyttet til, er overholdt.

Syddjurs Kommune vurderer, at det ansøgte projekt lever op til BAT med hensyn til management, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Bedriftens medarbejdere uddannes løbende. EI- og vandforbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning registreres. Jævnlig ren- og vedligeholdelse er beskrevet. Der er desuden installeret overbrusningsanlæg i slagtesvinestaldene og i smågrisestalden, der forbedrer gødeadfærden hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Gødningsplanlægning sker efter gældende regler. Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om, at der skal foreligge en beredskabsplan.

Affaldshåndtering

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

På ejendommen findes der diverse typer af affald som afleveres til Reno Djurs. Der gøres opmærksom på, at der skal foreligge kvitteringer på aflevering af de forskellige typer af affald. Kommunen anbefaler, at ansøger henvender sig til affaldskonsulent ved Reno Djurs I/S med henblik på at få gratis råd om affaldshåndtering. Kommunen vurderer at bedriftens affald kan håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ samt, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Syddjurs kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at risikoen for forurening fra oplag og håndtering af affald er reduceret til et acceptabelt niveau. Der stilles derfor ikke vilkår om en øget registrering af affaldsproduktionen.

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overførslen af gylle. Det skal derfor sikres, at der ikke pumpes gylle udenfor tanken, ligesom overførslen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel.

Der er ingen åbne vandløb i en radius af 800 m fra anlægget, - det nærmeste vandløb er Kolindsund Nordkanal, der løber syd for ejendommen. Der ligger en sø omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, 70 meter nord for ejendommen. På grund af afstanden til de nærmeste § 3 vandløb, og med det stillede vilkår om, at der altid skal være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild, er det vurderet, at vandløb og søer er sikret tilstrækkeligt mod eventuelle ulykker med gylleudslip.

Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fastlægger håndteringen af situationer med potentiel forureningsrisiko. Udover at være BAT, så er det Syddjurs Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærværk o.l.

Af beredskabsplanen skal fremgå, at akut forurening som følge af driftsuheld eller andet straks skal anmeldes til Alarmcentralen, og efterfølgende skal tilsynsmyndigheden (Syddjurs Kommune) kontaktes. Planen skal ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af gylle mellem ejendom og marker. Planen skal ajourføres og gennemgås med de ansatte mindst 1 gang årligt, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder. Efter hver ajourføring skal beredskabsplanen indsendes til tilsynsmyndigheden og Syddjurs Kommune skal underrettes, når der sker væsentlige revideringer af planen.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig. Syddjurs Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at foretage egenkontrol på ejendommen og ved vedligeholdelse af staldanlæg og landbrugsmaskiner.

Spildevand, herunder regnvand

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til gyllebeholder, vurderer Syddjurs Kommune, at spildevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt. Der stilles ikke yderligere vilkår om nedsivning af tagvand fra driftsbygninger, da der er tale om eksisterende byggeri.

Vilkår vedrørende management:

31. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
32. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
33. Tankning af diesel skal foregå under opsyn.

Vilkår vedr. driftsforstyrrelser og uheld

34. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.

Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.

35. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest 6 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse til tilsynsmyndigheden.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
 - c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.
36. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
 37. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.
 38. Beredskabsplanen skal indsendes til Syddjurs Kommune som også skal orienteres, hvis der sker væsentlige ændringer i planen ved den årlige revidering.

Vilkår vedr. spildevand fra drift:

Ingen specifikke vilkår

Kommunens samlede BAT-vurdering

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale beror på projektilpasninger, der for norges vedkommende er at betegne som BAT. Det er vurderet, at det ikke er økonomisk proportionalt at kræve eksisterende stalde renoveret på nuværende tidspunkt, da staldanlæggene vil kunne holde en del år endnu. Syddjurs Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under hensyn til økonomisk proportionalitet. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet opfylder BAT.

Kommunen vurderer sammenfattende, at det opnåede niveau for BAT, med hensyn til staldteknologi, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning samt management, og med de vilkår, der er stillet i denne godkendelse, lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugsloven er overholdt.

Gener fra anlæg

Lugt - ansøgers redegørelse

Staldanlægget er beliggende omkring 4,8 km sydøst for Nimtofte. Nærmeste sommerhusområde er Lübker Golf Resort, ca. 4,2 km nordvest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Skiffard, der er beliggende knap 1.000 m øst for staldanlægget. Den nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er omkring 400 meter nordvest for staldanlægget.

Projektet overholder kravene til lugt. Der er ingen enkeltboliger, samlet bebyggelse, byzone eller sommerhusområde inden for de beregnede lugtgeneafstande, dvs. for alle tre kategorier, er genekriteriet for lugt overholdt (se tabel 4).

Tabel 4:

	Min. afstand fra anlæg (m)	Ukorrigeret geneafstand (m)	1,2 geneafstand*
Byzone/sommerhusområde	4305	613	736
Samlet bebyggelse	841	444	532
Enkelt bolig	418	174	209

* Anlæg som er placeret længere væk end 120% af geneafstanden skal ikke indgå i lugtgeneberegningen.

Lugt - kommunens bemærkninger og vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrbrugsloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurdering af om den ansøgte produktion lever op til husdyrbrugslovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregning af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningsystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil opleves uacceptable lugtgener. Lugtmissionen beregnes ikke som et gennemsnit i løbet af året, men på baggrund af perioder med spidsbelastning. Der anvendes derfor oplysninger om den maksimale belægning, som for mange dyretyper er angivet i 1000 kg dyr på stald ved maksimal belægning.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 3) viser, at der i byzone længere væk end 613 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end 444 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end 174 meter vil der ikke være

væsentlige lugtgener. I alle tre tilfælde, er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og husdyrbrugslovens krav til geneafstand med hensyn til lugt fra stald er således overholdt.

For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stald stilles der vilkår om at sikre en god staldhygiejne, og for at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der stillet vilkår om dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterier ved kommunens forlangende, og om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener.

Lugt ved håndtering og udbringning af gylle

Udover selve staldanlægget, kan håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, også give anledning til lugt. Gylletankene er placeret i tilknytning til staldanlægget, og med den lovpligtige overdækning af gyllebeholderen i form af tæt flydelag vil lugtgener fra opbevaring af gylle være begrænset.

I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle vil der opstå lugtgener af kortere varighed. De to gyllebeholdere og størstedelen af bedriftens udspretningsareal er placeret relativt isoleret. Omrøring og udbringning af gylle vil derfor næppe påvirke mange i lokalområdet.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår vurderer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Fluer og skadedyr - ansøgers redegørelse

- Generel bekæmpelse af skadedyr: Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.
- Fluegener: Der anvendes rovfluer i gyllekanalerne. Der er aftale med bekæmpelsesfirmaet Mortalin.
- Rottebekæmpelse: Der er serviceaftale med bekæmpelsesfirmaet Mortalin, der jævnligt tilser kasserne til rottegift.

Fluer og skadedyr - kommunens bemærkninger og vurdering

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det er oplyst, at der holdes en høj hygiejnestandard på udenoms arealer såvel som i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. Hvis der i forbindelse med dyreholdet observeres gener fra skadedyr (rotter med videre), er der sat vilkår om at disse straks skal afhjælpes. Syddjurs Kommune vurderer, at ved overholdelse af disse vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Støj - ansøgers redegørelse

De væsentlige støjkilder på bedriften er ventilationsanlæg og fodermølle. Ventilationsanlægget giver permanent anledning til støj. Fodermøllen, som står i et lukket rum, anvendes primært indenfor normal arbejdstid.

Støj - kommunens bemærkninger og vurdering

Virksomhedens primære støjkilder er ventilationsanlægget, foderanlægget og højtryksrensere. De fleste af disse funktioner opererer i lukkede bygninger. Derudover kan der forekomme støj fra transport. Da afstanden til nærmeste nabo er over 200 m. er det vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlig øgede støjpåvirkninger, som vil virke generende for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående, er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder). Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjkilder. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkårene.

Syddjurs Kommune vurderer samlet, at støj fra produktionen på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for de omkringboende.

Støv - ansøgers redegørelse

Vask af gange og periodevis rengøring af svindestier sikrer et højt hygiejne niveau og minimere støvgener. I den daglige drift forventes der derfor ikke at forekomme støvgener. Støvgener forventes kun at forekomme ved høst.

Støv - kommunens bemærkninger og vurdering

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Lys - ansøgers redegørelse

Der er udendørs lamper i gårdspladsen, ved korngraven og ved tilkørselsvejen. De er markeret på situationsplanen (bilag 2). Lampen ved korngraven anvendes kun i høstperioden.

Lys - kommunens bemærkninger og vurdering

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af staldanlægget, hvorfor lyset ikke forventes at medføre gener for omkringboende. Dog fastsætter kommunen vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

39. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, transport eller lignende.
40. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Herunder skal foder opbevares så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
41. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
42. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal. Herunder må staldbelægningen på intet tidspunkt medføre en lugtmission, der giver lugtgeneafstand for henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig som angivet i tabel 4.
43. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere gener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
44. Virksomhedens bidrag til det eksterne støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor virksomhedens område i det åbne land må ikke overskride grænseværdierne, som er anført i nedenstående tabel.

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.
Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

45. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkår 44 ikke kan overholdes.

Transport - ansøgers redegørelse

Transportveje for gylle ses på medsendte kort over transportveje (bilag 12). Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt september.

Transport	Antal transporter	
	Før	Efter
Afhentning af grise	156	156
Levering af grise	4 (polte hver 13. uge)	4(polte hver 13. uge)
Døde dyr	52	52
Øvrige, bl.a. olie og handelsgødning	12	12
Gylle	3 dage om året	3 dage om året
Foder	252	252

Antal transporter forventes ikke at stige i forbindelse med udvidelsen. Forklaringen til antallet fremgår af VVM-redegørelse af husdyrbruget fra maj 2006.

Transport - kommunens bemærkninger og vurdering

Der sker ingen ændringer i antallet af transporter i forhold til nudrift, og Syddjurs Kommune vurderer, at transporter, med de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Vilkår vedr. transport:

Ingen specifikke vilkår.

Forurening fra anlæg

Ammoniak og natur - ansøgers redegørelse

Projektet opfylder det generelle krav om 25 % reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager. Ca. 700 m fra anlægget ligger et overdrev med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug. Udvidelsen må således kun give anledning til en begrænset øget kvælstofbelastning. Merbelastningen til naturområdet er beregnet til 0,00 kg N/ha. Udvidelsen vil således ikke give anledning til øget kvælstofbelastning af natur beskyttet efter § 7. Krav til ammoniakfordampning opfyldes ved, at nedsætte indholdet af råprotein i smågrisefoderet.

Ammoniak og natur - kommunens bemærkninger og vurdering

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 4366,37 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. 394 kg N/år.

Bedriften beliggende indenfor § 7

Bedriften er beliggende indenfor bufferzoner til områder omfattet af husdyrgodkendelseslovens (lov nr. 1486 af 04/12 2009) § 7, betegnet som særlige naturområder. Se bilag 7. Inden for bufferzoner til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Merbelastningen er dog beregnet til 0,0 altså den er ikke-eksisterende, og §7-arealerne er derfor ikke relevante.

Ammoniak fra anlægget ifht. § 3 beskyttet natur

§ 3 i Naturbeskyttelsesloven omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb også omfattet af beskyttelsen.

Den beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. På vedlagte bilag 8 fremgår det, hvilke arealer nær ejendommen, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Er det efter en konkret vurdering kommunens opfattelse, at der sker tilstandsændringer i beskyttet natur som følge af produktionen, skal kommunen stille yderligere vilkår efter husdyrgodkendelseslovens (Lov nr. 1486 af 01/12 2009) § 29, stk. 2. Syddjurs Kommune har derfor foretaget en konkret beregning af ammoniakdepositionen fra produktionen i naturområder, der vurderes at kunne blive påvirket af en deposition fra anlægget.

De nærmeste ammoniakfølsomme § 3-områder er et overdrev ca. 600 meter nord for anlægget (overdrev 1) og et § 7-overdrev (overdrev 2) ca. 680 meter syd for anlægget. Derudover ligger der et overdrev (overdrev 3) 1.3 km sydøst for anlægget.

Overdrev 1 (L494-01-ov) ca. 600 meter nord for anlægget er besigtiget i 2005, hvor der blev konstateret en stedvist artsrig flora med djævelsbid, hedelyng, blåhat, enghavre, fåresvingel, knoldet mjødukt, tandbælg og hundeviøl, men dog med dominans af hundegræs. Overdrevet vurderes at have en tålegrænse i den lave ende af tålegrænseintervallet, dvs. omtrent 12 kg N/ ha/ år.

Overdrev 2 (L484-06-ov) syd for anlægget er besigtiget 2. juli 2013, hvor der på de centrale dele blev fundet meget fin og artsrig overdrevsflora domineret af enghavre med bl.a. smalbladet timian, agermåne, voldt看ian, blåhat og fåresvingel. Tålegrænsen er også her lav, omtrent 10-12 kg N/ ha/ år. I kanten af arealet var der tydeligt spor af tidligere omlægning og gødskningseffekt fra markerne.

Overdrev 3 (L483-01-ov) 1,3 km sydøst for anlægget er også besigtiget 2. juli 2013, hvor der også her blev konstateret en karakteristisk overdrevsflora med dominans af enghavre, med indslag af blåhat, vellugtende gulaks, markkrageklo, håret høgeurt og blåhat, men med endnu tydeligere påvirkning fra de omgivende marker. Tålegrænsen vurderes at være omtrent 12 kg N/ ha/ år.

Baggrundsbelastningen i Syddjurs Kommune som gennemsnit er 12 kg N/ha/år. Dette gennemsnit dækker over områder med både lav og meget høj deposition, og den lokale deposition på de nævnte overdrev er højere end gennemsnittet, formentlig omtrent 14-15 kg N/ ha/ år. Tålegrænsen er dermed på alle 3 overdrev overskredet med baggrundsbelastningen.

På § 7-overdrevet (overdrev 2) er totaldepositionen beregnet til 0,1 kg N/ha/år, og merbelastningen som nævnt 0,0. For overdrev 1 gælder, at ruheden i landskabet og orienteringen ifht. de mest almindelige vindretninger er omtrent de samme, så merbelastningen vurderes også at være minimal eller ikke-eksisterende. Totalbelastningen vurderes også at være 0,1 kg N/ ha/ år eller mindre.

Overdrev 3 ligger i forlængelse af vestenvinden, men længere væk, så det også her vurderes, at både total- og merdeposition er minimal.

Syddjurs Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke i sig selv vil medføre væsentlige påvirkninger på naturområder eller arter omfattet af husdyrgodkendelseslovens (Lov nr. 1486 af 04/12 af 2009) § 23 stk. 2. Emissionen vil i begrænset omfang medvirke til en løbende overbelastning af områderne,